

ŠEIMOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS

(2008 m. birželio 2 d. redakcija)

1 BENDROJI DALIS

1.1 Draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriama dalimi yra laikomi:

1.1.1 draudimo polisas ir visi jame nurodyti priedai;

1.1.2 šios draudimo taisyklės ir bendrosios draudimo sutarties sąlygos, kaip neatskiriama šių taisyklių dalis;

1.1.3 kitos papildomos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu.

1.2 Apdraustieji – asmenys nuolat gyvenantys tame pačiame būste kartu su Draudėju ir įvardinti draudimo polise. Jei Draudikas ir Draudėjas susitaria raštu, Apdraustuoju gali būti ir Draudėjo namų tvarkytojas, atliekantis šiuos namų priežiūros darbus: valymas, skalbimas, lyginimas, plovimas, šluostymas.

2 DRAUDIMO OBJEKTAS

2.1 Draudimo objektas yra civilinė atsakomybė, kylanti dėl Apdraustųjų, įvardintų draudimo polise, veika padarytos žalos tretiesiems asmenims. Taip pat draudžiama atsakomybė dėl gyvūnų, kuriems laikyti nereikia specialių leidimų, nėra naudojami ekonominėje veikloje bei gyvenamoji vieta yra ta pati kaip Draudėjo ir kurie yra nurodyti draudimo polise (toliau – naminiai gyvūnai), padarytos žalos. Visais atvejais nedraudžiama atsakomybė dėl naminių gyvūnų, laikomų ūkiniais ar komerciniais tikslais, naudojamų ūkinėje ar komercinėje veikloje, padarytos žalos.

2.2 Tretieji asmenys yra visi fiziniai ar juridiniai asmenys, išskyrus Draudiką, Draudėją ir Apdraustuosius.

2.3 Draudimo apsaugos teritorija yra Lietuva, Latvija ir Estija, nebent sutartyje yra numatyta kitaip.

3 DRAUDIMO SUMA IR FRANŠIZĖ

3.1 Draudimo suma yra draudimo polise nurodyta didžiausia pinigų suma, kurią Draudikas turi

išmokėti draudžiamąjį įvykio atveju. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma nėra atsistatanti).

3.2 Draudėjo ir Draudiko susitarimu draudimo polise yra nustatoma besąlyginė franšizė. Franšizė – nuostolių dalis, kurią kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju atlygina patys Apdraustieji. Draudikas atlygina nuostolių dalį viršijančią franšizę.

4 DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

4.1 Draudimas suteikia apsaugą nuo tiesioginių nuostolių, kuriuos Apdraustieji, kaip privatūs fiziniai asmenys sukelia tretiesiems asmenims ir dėl kurių Apdraustieji yra atsakingi pagal įvykio šalyje galiojančios teisės aktus, išskyrus šioje sutartyje numatytus atvejus. Atsakomybė privalo kilti dėl veikimo ar neveikimo įvykusio draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

4.2 Draudikas taip pat atlygina nuostolius aprašytus 4.1 punkte tretiesiems asmenims, kai šie nuostoliai yra sukelti naminių gyvūnų.

Draudikas neatlygina nuostolių dėl naminių gyvūnų kaltės, kai:

- dėl nuostolių yra atsakinga kita šalis;
- jei nuostoliai kilo valdant transporto priemonę ir bandant išvengti naminių gyvūnų.

4.3 Draudikas taip pat atlygina visas teisme ieškovo (jei ieškovas yra nukentėjęs asmuo) patirtas pagrįstas išlaidas dėl Draudėjo veiksmų, atsižvelgiant į teismo sprendimą dėl nuostolių aprašytų punkte 4.1, jei Draudėjas yra pripažįstamas atsakingu dėl tų nuostolių ir privalo juos atlyginti. Teisminės išlaidos ir kiti papildomi mokesčiai turi būti įvertinami skaičiuojant žalos dydį. Draudimo išmoka kiekvienu konkrečiu draudžiamąjį įvykio atveju yra apskaičiuojama ir jos mokėjimo pagrindas yra nustatomas pagal galiojančius civilinę atsakomybę reguliuojančius įstatymus. Bet kuriuo atveju, Draudiko mokama išmoka negali viršyti nustatytos draudimo sumos.

5 NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

5.1 Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi ir Draudikas neatlygina:

5.1.1 žalos ar nuostolio sukulto Apdraustiesiems, Draudėjui ar Draudikui;

5.1.2 bet kokios žalos ar nuostolio sukulto Draudėjo ar Apdraustųjų giminaičiams. Giminaičiais yra laikomi sutuoktinis, vaikai, tėvai, seneliai, vaikaičiai, broliai ir seserys;

5.1.3 žalos ar nuostolio turtui, kuris buvo valdomas Apdraustųjų ar buvo jam laikinai patikėtas. Draudikas dengia žalą, kurią Apdraustieji padarė viešbučio ar kitiems, gyvenamajai paskirčiai išsinuotiemis, pastatams ar įrengimams. Tokiu atveju yra taikomi šie apribojimai:

a) maksimali galima išmoka yra 4000 litų.

b) Draudikas neatlygina nuostolių sukeltų paviršinėms dangoms, taip pat nuostolių kylančių dėl blogos priežiūros ar pastato nusidėvėjimo. Paviršinėmis dangomis laikomos bet kokios grindų, sienų (vidinių ir išorinių), lubų, stogo paviršių dangos.

5.1.4 Apdraustųjų tiesiogiai ar netiesiogiai sukeltos žalos sportuojant ir dalyvaujant sporto varžybose, išskyrus tuos atvejus kai Draudikas ir Draudėjas raštu dėl to susitaria; ši sąlyga nėra taikoma, jei Apdraustieji sportuoja palaikydami savo fizinę formą ir tai nėra susiję profesionaliomis ar mėgėjiškomis varžybomis, taip pat nesusiję su profesionaliu sportu;

5.1.5 žalos, dėl kurios Apdraustieji yra atsakingi pagal sutartį, sutikimą, pažadą ar garantavimą ar kitokį sandorį;

5.1.6 neturtinės žalos;

5.1.7. netiesioginių nuostolių;

5.1.8 žalos dėl kurios Apdraustieji yra kalti kaip nekilnojamo turto savininkai ar valdytojai; išskyrus kai Apdraustieji gyvena būste, esančiame jų valdomame nekilnojame turte;

5.1.9 žalos, kilusios dėl statybų, konstrukcinių ar remonto darbų, taip pat dėl nuostolių, kurie kilo dėl vamzdžių ar kabelių netinkamo sujungimo arba prijungimo prie sistemos;

5.1.10 žalos, kilusios dėl bet kokios motorinės transporto priemonės valdymo nepaisant įvykio vietos;

5.1.11 žalos, kilusios dėl Apdraustųjų piktavališkų tikslų, tyčios, didelio neatsargumo ar nusikalstamų veiksmų;

5.1.12 žalos kilusios daiktui transportavimo metu;

5.1.13 žalos, sukeltos infekcinės ligos;

5.1.14 žalos kilusios dėl pastovios vibracijos, dūmų, suodžių, dujų, drėgmės, užpylimo ar vandens, žemės vandenų ar dirvos užteršimo;

5.1.15 žalos dėl pasikeitusios žemės vandenų vietos;

5.1.16 žalos dėl akmenų skaldymo, sprogdinant ar dėl žemės nusėdimo;

5.1.17 Apdraustųjų sukeltos žalos dėl jų profesinės, verslo, oficialios ar kitos apmokamos veiklos, išskyrus namų tvarkytoją, atliekanti 1.2 punkte numatytus darbus, jei taip numatyta draudimo polise;

5.1.18 baudų ar kitokių nuobaudų, sankcijų;

5.1.19 žalos, kurią Draudėjas galėjo numatyti prieš pasirašydamas draudimo sutartį;

5.1.20 žalos, kurią sukelia ar bet koku būdu įtakoja šios cheminės medžiagos (bet kokioje formoje, sudėtyje, pavidale): asbestas, švinas, polichlorintas bifenilas (PCB), chloro hidro karbonatai, karbamido formaldehidai, karbamido-formaldehido putas (*Urea Formaldehyde Foam (UFF)*); dietilbestrolis (DES), tabakas ir tabako gaminiai, halonai (*Halons*), chlorfluoroglikanai (*Chlorofluorocarbons (CFC's)*) arba chlorinti angliavandeniliai (*Chlorinated Hydrocarbons (CHC's)*);

5.1.21 žalos, kylančios dėl streiko ar panašių įvykių;

5.1.22 žalos, kylančios dėl natūralių gamtinių reiškinų, katastrofų ir nelaimių;

5.1.23 žalos, sukeltos karų, užsienio priešiško jėgų, pilietinio karo, riaušių, revoliucijų, karinių jėgų, taip pat žalos, tiesiogiai ar netiesiogiai sukeltos teroristinių veiksmų;

5.1.24 žalos, kuri įvyko dėl Apdraustųjų apsvaigimo arba jiems esant apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų ar kitokiu būdu dirbtinai apsisvaiginus;

5.1.25 žalos, kuri atsirado dėl ilgalaikio temperatūros, garų, dūmų, drėgmės ar kritulių sklidimo ar jo sukulto poveikio;

5.1.26 žalos, kuri įvyko ne draudimo apsaugos teritorijoje;

5.1.27 pretenzijos, kuri yra pareikšta arba nagrinėjama Jungtinių Amerikos Valstijų arba Kanados teritorijoje ar kitokiu būdu susijusiai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis arba Kanada;

5.1.28 bet kokio žalos kilusios dėl kitų Force Majeure aplinkybių.

6 DRAUDĖJO PAREIGOS

6.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ir Apdraustasis privalo:

6.1.1 nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sužinojimo, pranešti Draudikui apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu tretieji asmenys dėl Apdraustųjų padarytos žalos kreipiasi į teismą, apie tai Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsdamas informuoti Draudiką papildomai raštu net ir tuo atveju, kai apie patį draudžiamąjį įvykį jau yra pranešta;

6.1.2 gavęs trečiųjų asmenų pretenzijas, privalo per 3 kalendorines dienas raštu apie tai informuoti Draudiką;

6.1.3 imtis galimų protingų priemonių gelbėti turą, laikytis Draudiko nurodymų, jei tokie būtų duoti. Draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jei žala atsirado dėl to, kad Draudėjas ar Apdraustasis sąmoningai nesiėmė jam prieinamų priemonių šiai žalai išvengti ar sumažinti;

6.1.4 Jeigu tretieji asmenys, reikalaudami atlyginti žalą, pareiškia ieškinį teisme, tai Draudėjas ir Apdraustasis, reikalaujant Draudikui, privalo perleisti Draudikui bylos vedimą, suteikti įgaliojimus Draudiko paskirtam advokatui ir pateikti visus pastarojo arba Draudiko nuomone reikalingus paaiškinimus ir turimus įrodymus;

6.1.5 Draudikui reikalaujant, Draudėjas ir Apdraustasis privalo įgalioti Draudiką daryti Draudėjo ar Apdraustojo vardu visus Draudiko nuomone tikslingus pareiškimus, susijusius su trečiųjų asmenų pretenzijų patenkinimu arba atmetimu;

6.1.6 Be raštiško Draudiko sutikimo Draudėjas ir Apdraustasis neturi teisės visiškai ar iš dalies pripažinti arba patenkinti trečiųjų asmenų reikalavimus atlyginti žalą;

6.2 Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas ar Apdraustasis neįvykdo 6.1. punkte nurodytų pareigų.

7 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

7.1 Draudėjas, norėdamas sudaryti draudimo sutartį, pateikia nustatytos formos prašymą draudimo sutarčiai sudaryti. Draudikui sutikus, prašymas gali būti neteikiamas, jei Draudėjas suteikia pakankamą informacijos kiekį ir šios informacijos, Draudiko manymu, užtenka draudimo rizikai įvertinti.

7.2 Draudėjas privalo suteikti visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudžiamąjį įvykių atsitikimo tikimybei ir šio įvykių galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai).

8 NUOSTOLIO NUSTATYMAS IR IŠMOKOS MOKĖJIMAS

8.1 Draudikas, gavęs pranešimą apie galimai draudžiamąjį įvykį ir pradinę informaciją, atlieka įvykio tyrimą, kurio metu apklausiami įvykio liudininkai, apžiūrima įvykio vieta, užklausiamos atitinkamos teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijos ir pan. Draudikas gali daryti nuotraukas ir įvykio tyrimui reikšmingų dokumentų kopijas.

8.2 Esant reikalui, Draudikas turi teisę užklausti gydymo ir medicininės ekspertizės įstaigas

ar kitas organizacijas, kuriose yra sudaromi psichoneurologinės, toksikologinės ar narkologinės įskaitų sąrašai.

8.3 Įvykus draudžiamajam įvykiui, kompetentinga institucija turi nustatyti ar Apdraustieji yra atsakingi dėl žalos atlyginimo, nebent yra susitariama kitaip.

8.4 Draudėjas privalo suteikti Draudikui galią įvertinti žalos dydį ir pasiekti abipusiai naudingą susitarimą. Jei Draudėjas atlygina padarytą žalą ar sutinka su jos dydžiu nesuderinęs su Draudiku, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

8.5 Jei Draudikas ištyręs draudžiamąjį įvykį informavo Draudėją arba Apdraustąjį apie pasirengimą apmokėti žalą nukentėjusiai pusei neviršijant police nustatytų draudimo sumų, tai Draudikas nėra įpareigotas atlyginti papildomai Apdraustojo vėliau patirtų nuostolių kylančių dėl to paties įvykio.

8.6 Daugialypė žala sukelta vieno įvykio yra laikoma vienu draudžiamuoju įvykiu. Jei tokios žalos yra pranešamos skirtingais laikotarpiais, tai turi būti laikoma, kad žala įvyko tuo periodu, kai pirmą kartą buvo pranešta.

8.7 Kai dėl įvykio keletas asmenų yra bendrai atsakingi atlyginti žalą, Draudikas turi atlyginti tą žalos dalį, kuri atitinka Apdraustųjų kaltumo dydį.

8.8 Draudimo išmoka yra lygi nuostolio sumai iš kurios atimama franšizė. Galutinis draudimo išmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į draudimo sumą, draudimo sutarties sąlygas.

8.9 Jeigu nukentėjusių trečiųjų asmenų reikalavimų dėl nuostolio atlyginimo suma kartu su bylinėjimosi išlaidomis viršija draudimo sumą, tai Draudikas, išskaitęs franšizę, pirmiausia atlygina šių asmenų reikalavimų dėl nuostolio atlyginimo išlaidas, o likęs skirtumas tarp draudimo sumos ir nukentėjusių trečiųjų asmenų reikalavimų išlaidų yra skiriamas atlyginti nukentėjusių trečiųjų asmenų bylinėjimosi išlaidas.

8.10 Jeigu Draudėjas nesutinka su tuo, kad Draudikas pripažintų trečiųjų asmenų reikalavimus pagrįstais, tai dėl šio nesutikimo atsiradusių papildomų išlaidų Draudikas neapmoka.

8.11 Nustačius, kad dėl tų pačių rizikų Draudėjas yra sudaręs civilinės atsakomybės draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo bendrove, draudimo išmoką Draudikas moka proporcingai, kad bendra išmoka neviršytų bendro žalos dydžio.

8.12 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokas Draudikas moka tik pinigais. Žalos turtui atveju atlyginama daiktų vertė, kokia ji buvo prieš pat įvykstant draudžiamajam įvykiui atėmus likutinę daiktų vertę. Žalos dydį, neteisėtus veiksmus, priežastinį ryšį tarp neteisėtų veiksmų ir žalos, o taip pat Apdraustųjų kaltę privalo įrodyti nukentėjęs trečia-

sis asmuo, išskyrus atvejus, kai kaltė, vadovaujantis įstatymais, yra preziumuojama.

8.13 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokos yra mokamos asmenims, kurie pagal galiojančius civilinės atsakomybės įstatymus turi teisę reikalauti žalos atlyginimo iš Draudėjo arba Apdraustojo, arba pačiam Draudėjui ar Apdraustajam, jei jis jau atlygino žalą ir pateikė tai įrodančius dokumentus.

BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

(2006 m. kovo mėn. redakcija)

1 BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1 Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.

1.2 Draudimo taisyklės ir/ar individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.

1.3 Esant neatitikimams tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir/ar individualių draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir/ar individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2 SĄVOKOS

2.1 Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

2.1.1 **Apdraustasis** –

a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudiminiam įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;

c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuoju yra laikomas Draudėjas.

2.1.2 **Besąlyginė franšizė** – draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine franšize.

2.1.3 **Didelis neatsargumas** – asmens elgesys, pasireiškiantis veiksmais, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs; nesilaikymas protingo atsargumo ir/ar nesilaikymas protingos priežiūros, ir/ar nesiėmimas protingų atsargumo priemonių žalai išvengti, ar nenumatymas aplinkybių, kurias būtų numatęs protingas asmuo.

Dideliu neatsargumu taip pat laikoma veika (veikimas arba neveikimas), kurios neigiamas pasekmės draudėjas numatė arba privalėjo numatyti, tačiau lengvabūdiškai tikėjosi jų išvengti. Dideliu neatsargumu yra laikoma, bet vien tik tuo neapsiribojant, veikimo būdas ar metodas, kuris, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pernelyg rizikingas ir, pasirinkus kitą prieinamą ir įprastą veikimo būdą ar metodą, tokios rizikos būtų išvengta. Žalos sukeltos dėl alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo, laikomos sukeltomis dėl didelio neatsargumo.

2.1.4 **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.

2.1.5 **Draudikas** – Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva”.

2.1.6 **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

2.1.7 **Draudimo įmoka (premija)** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

2.1.8 **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

2.1.9 **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

2.1.10 **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

2.1.11 **Draudimo liudijimas (polisas)** – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

2.1.12 **Draudimo objektas** – turtiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

2.1.13 **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

2.1.14 **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra

lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

2.1.15 **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.

2.1.16 **Draudimo tarpininkas** – asmuo, už atlygį vykdamas draudimo tarpininkavimo veiklą.

2.1.17 **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.

2.1.18 **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.1.19 **Franšizė** – suma, išreikšta skaičiais ar procentais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.

2.1.20 **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais – ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

2.1.21 **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.

2.1.22 **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.

2.1.23 **Nukentėjęs tretysis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalos.

2.1.24 **Nuostolių draudimo sutartis** – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

2.1.25 **Sąlyginė franšizė** – esant sąlyginei franšizei, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi franšizės sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei franšizė, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant franšizės.

2.1.26 **Sąmoningai** – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.

2.1.27 **Saugumo reikalavimai** – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.

2.1.28 **Subrogacija** – Draudiko, išmokėjusio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

2.1.29 **Sumų draudimo sutartis** – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

3 PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

3.1 Draudiko pareiga atskleisti informaciją

3.1.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo pateikti Draudėjui šią informaciją:

3.1.1.1 Draudiko pavadinimą, įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje);

3.1.1.2 ginčų, kylančių iš draudimo sutarties ar su ja susijusių, sprendimo tvarką;

3.1.1.3 Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas;

3.1.1.4 galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus;

3.1.1.5 draudimo sutarčiai taikomą teisę.

3.2 Draudėjo pareiga atskleisti informaciją

3.2.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui teisingus ir išsamius atsakymus į Draudiko ar jo atstovo pateiktus klausimus apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojam įvykiui atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.

3.2.2 Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime, draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti raštu.

3.2.3 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas draudžiamojam objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytus su kitomis draudimo įmonėmis.

3.2.4 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsiant raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

3.3 Reikalavimo atskleisti informaciją pažeidimas

3.3.1 Jei po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas ar Apdraustasis suteikė Draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, nurodytas BDSS 3.2.2 p., Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios nebuvo atskleistos, išnyko iki draudžiamojam įvykiui atsitikimo ar neturėjo įtakos draudiminiam įvykiui.

3.3.2 Jei Draudėjas ar Apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, nu-

matytas BDSS 3.2.2 p., Draudikas privalo per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei Draudėjas atsisako tai padaryti ar per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.3.3 Jei Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2 p., Draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo išmokėti dalį draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykužius pareigą atskleisti informaciją, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs pareigą atskleisti informaciją, santykiui.

3.3.4 Jei Draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias Draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad Draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nei vienas Draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių Draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.

4 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

4.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir/ar Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjus ir/ar įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreiškta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymų ir kitų teisės norminius aktų, inžinerinius bei pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus. Jei draudimo interesas yra susijęs su Apdraustojo fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustojo asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

4.2 Jei draudimo taisyklės numato, kad Draudėjas pateiktą prašymą raštu ir/ar kitus dokumentus, toks prašymas ir/ar dokumentai turi būti pateikiami Draudikui prieš draudimo sutarties sudarymą.

4.3 Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

4.4 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokia raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

4.5 Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.

4.6 Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka Draudiko pasiūlyme pateiktą draudimo įmoką.

4.7 Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisyklės, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas.

4.8 Bet kokia individuali draudimo sąlyga (-os) galioja tik tokiu atveju, kai Draudėjas raštu patvirtina su ja susipažinęs ir raštu išreiškia sutikimą, kad ši sąlyga būtų draudimo sutarties dalimi.

4.9 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjui privalo būti išduotas draudimo polisas, draudimo taisyklės ir, jei sudaryta individuali draudimo sutartis arba taikomos papildomos (individualios) draudimo sąlygos (draudimo taisyklių pakeitimai ir/ar papildymai), individualios draudimo sutarties egzempliorius arba minėtų papildomų (individualių) draudimo sąlygų egzempliorius.

4.10 Jei Draudėjas kreipiasi į Draudiką su prašymu išduoti draudimo taisyklių ar individualios draudimo sutarties, draudimo liudijimo (poliso), Draudėjo rašytinio prašymo sudaryti draudimo sutartį bei kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus, Draudikas privalo išduoti Draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus, pastarajam apmokėjus dokumentų nuorašų išdavimo kaštus.

4.11 Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nurodydamas priežastis.

5 DRAUDIMO APSAUGA IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1 Draudimo apsauga

5.1.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga įsigalioja 00:00 val. kitą dieną po visos draudimo įmokos ar jos pirmos dalies sumokėjimo, nebent kitaip yra sutarta ir nustatyta draudimo liudijime (polise).

5.1.2 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo apsauga gali būti sustabdyta (žr. BDSS 6.5.5 p.).

5.1.3 Jei draudžiamasis įvykis ar civilinės atsakomybės draudimo atveju – veiksmas, sąlygojantis atsakomybės atsiradimą, atsitinka draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.1.4 Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nemokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju apie

vienašališką sutarties nutraukimą atskirai nepranešama.

5.2 Draudimo sutarties galiojimas

5.2.1 Draudimo sutartis prasideda draudimo liudijimo (poliso) įsigaliojimo dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar vėliau, ir pasibaigia draudimo liudijimo (poliso) galiojimo pabaigos dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar anksčiau, atsižvelgiant į tai, kad yra įvykdytos visos aplinkybės, reikalingos draudimo sutarties galiojimui.

5.2.2 Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.

5.3 Draudimo sutarties galiojimo teritorija

5.3.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

5.3.2 Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje.

5.4 Draudimo sutarties nutraukimas

5.4.1 Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:

5.4.1.1 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai Draudikui;

5.4.1.2 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2. p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.

5.4.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį, jei:

5.4.2.1 Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3.3.2, 3.3.4 p.);

5.4.2.2 Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6.3 p.);

5.4.2.3 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nesilaikė saugumo reikalavimų ir tai sąlygojo žalos atsiradimą ar jos padidėjimą;

5.4.2.4 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo sukėlė žalą;

5.4.2.5 Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudėjo informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio aplinkybes, žalos ir/ar draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį

ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką;

5.4.2.6 Draudėjas paskelbiamas bankrutavusiu;

5.4.2.7 Draudimo sutarties galiojimo metu padidėjus draudimo rizikai, Draudėjas nesutiko sumokėti papildomos draudimo įmokos ar pakeisti draudimo sutarties sąlygų;

5.4.2.8 dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (BDSS 16.3, 16.4 p.);

5.4.2.9 Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos yra apibrėžta BDSS 5.1.2, 5.1.4 p.

5.5 Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais:

5.5.1 pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.2 esant tęstinei draudimo sutarčiai, pasibaigus draudimo terminui, jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų, galiosiančių kitą draudimo terminą, pakeitimu;

5.5.3 Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;

5.5.4 Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;

5.5.5 Draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.5.6 pasikeitus apdrausto turto savininkui arba, jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas;

5.5.7 po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu;

5.5.8 kitais teisės aktų nustatytais pagrindais.

5.6 Pareiga grąžinti įmoką

5.6.1 Draudimo sutartį nutraukus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį; likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama, remiantis 5.4.2.1 – 5.4.2.7 p.;

5.6.2 Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudikas iš grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

5.6.2.1 sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios negali viršyti 30% įmokos už draudimo terminą;

5.6.2.2 draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;

5.6.2.3 nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

6.1 Draudimo suma

6.1.1 Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamą turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutartyje ar teisės norminiuose aktuose, ir/ar šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).

6.1.2 Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės).

6.1.3 Sudarius draudimo sutartį, draudimo suma negali būti ginčijama, išskyrus atvejus, kai Draudėjas nurodė Draudikui žinomai melagingą draudimo vertę arba jei buvo padaryta aritmetinė ar rašybos klaida.

6.1.4 Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2 Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepaspelnyimo principas

6.2.1 Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę (draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

6.2.2 Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6.2.3 Aukščiau nurodyto 6.2.1 punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3 Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4 Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudi-

mo įmone. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5 Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

6.5.1 Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir/ar Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

6.5.2 Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).

6.5.3 Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo sutarties numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais. Draudimo įmoką mokant tiesioginiu debetu, sumokėjimo momentu yra laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš Draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu.

6.5.4 Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.5.5 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudikas privalo pranešti apie tai Draudėjui, nurodydamas, jog per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsaugos galiojimas bus sustabdytas ir bus atnaujintas tik tada, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką.

6.5.6 Joks papildomas priminimas nėra siunčiamas dėl draudimo įmokos ar jos pirmos dalies, jei mokama dalimis, sumokėjimo, jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis turi būti sumokėta nuo draudimo sutarties įsigaliojimo praėjus ne daugiau kaip 15 dienų, kadangi yra laikoma, jog pats draudimo liudijimas (polisas) yra pakankamas dokumentas (priminimas), nurodantis Draudėjo pareigą sumokėti draudimo įmoką ar jos dalį.

6.5.7 Jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis yra nesumokama, draudimo apsaugos galiojimas yra sustabdomas nuo tos dienos, kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos mokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, Draudikas turi teisę per 15 dienų nuo draudimo įmokos sumokėjimo nuspręsti, ar draudimo sutartį pripažinti įsigaliojusia. Nusprendus pripažinti draudimo sutartį

įsigaliojusia Draudėjas apie tai atskirai neinformuojamas. Tokiu atveju sutartis laikoma įsigaliojusia kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo. Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų dėl įvykių, atsitikusių iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Draudikui nusprendus draudimo sutartį pripažinti neįsigaliojusia, Draudėjui grąžinama draudimo įmoka ir Jis apie tai informuojamas raštu.

6.5.8 Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo (5.1.4 p.), jis turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, tačiau ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai.

6.6 Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

6.6.1 Draudėjas privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokią aplinkybių, numatytų BDSS 3.2.2 p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.

6.6.2 Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, gali būti pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimties ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir/ar individualiose draudimo sąlygose.

6.6.3 Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti Draudėjo atlyginti patirtus nuostolius, tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

6.6.4 Jei draudimo rizika sumažėja, Draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jei Draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

7 DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1 Draudimo sutarties šalių ikisutartinės teisės ir pareigos

7.1.1 Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.1.1 susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;

7.1.1.2 pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.

7.1.2 Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.2.1 suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;

7.1.2.2 sudaryti Draudikui ar jo atstovams netrukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir/ar įvertinti draudimo riziką;

7.1.2.3 Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;

7.1.2.4 Pranešti Draudikui apie visas draudžiamojo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

7.1.3 Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.3.1 reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

7.1.3.2 apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir/ar riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;

7.1.3.3 atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.

7.1.4 Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.4.1 supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

7.1.4.2 neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2 Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

7.2.1 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:

7.2.1.1 reikalauti pakeisti draudimo sutartį;

7.2.1.2 pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktų ir/ar draudimo sutartyje numatytas išimtis);

7.2.1.3 nutraukti draudimo sutartį.

7.2.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:

7.2.2.1 laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;

7.2.2.2 laiku informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pakeitimus;

7.2.2.3 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;

7.2.2.4 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo dienos informuoti Draudiką apie su kita draudimo įmone sudarytą to paties draudimo objekto tos pačios draudimo rizikos draudimo sutarties sudarymą;

7.2.2.5 tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;

7.2.2.6 laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

7.2.2.7 suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3 Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

7.3.1.1 imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;

7.3.1.2 apie atsitikusį įvykį nedelsiant informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicininei pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.);

7.3.1.3 draudimo taisyklėse nustatytu laiku informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;

7.3.1.4 atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamąjį įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;

7.3.1.5 paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodant jo vertę prieš pat įvykstant draudimui įvykiui;

7.3.1.6 parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas. Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jo apžiūrėti atvyks Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet kokiame atveju ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie įvykį, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip;

7.3.1.7 pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudiminio įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažymą, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos-faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudiminio įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus, kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui.

7.3.1.8 suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;

7.3.1.9 nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamąjį įvykio tyrimo metu;

7.3.1.10 laikytis visų Draudiko duotų nurodymų;

7.3.1.11 paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštiško reikalavimo išsiuntimo dienos, gražinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;

7.3.1.12 pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;

7.3.1.13 Jei Draudėjas nesilaiko aukščiau nustatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar Draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo.

7.3.1.14 Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.3.1.1 – 7.3.1.13 p. atitinkamais atvejais yra taikomos taip pat ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.3.2 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas:

7.3.2.1 gavęs rašytinį Draudėjo pranešimą apie įvykį, privalo tirti draudžiamąjį įvykio aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;

7.3.2.2 apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;

7.3.2.3 laiku mokėti draudimo išmoką;

7.3.2.4 teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;

7.3.2.5 neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinę draudžiamąjį įvykio buvimu;

7.3.2.6 neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos;

7.3.2.7 įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką bei pateikti apie tai Draudėjui motyvuotą paaiškinimą.

7.4 Naudos gavėjo teisės ir pareigos

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės aktų nustatytais atvejais turi teisę:

7.4.1 reikalauti išmokėti draudimo išmoką;

7.4.2 gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;

7.4.3 vykdyti BDSS 7.3.1.1 – 7.3.1.12 p. numatytas pareigas.

7.5 Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

7.5.1 Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.

7.5.2 Jei žalą sukelia tretysis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalą sukėlėją įgyvendinimui.

7.5.3 Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdami privalo pranešti apie tai teisėsaugos institucijoms ir pateikti kaltinimus ir/ar reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.

7.5.4 Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duodamų nurodymų.

7.5.5 Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

7.5.6 Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8 ŽALOS DYDIS

8.1 Žalos dydžio nustatymas

8.1.1 Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis ir žalą bei nuostolių dydį.

8.1.2 Protingos ir pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią akivaizdžiai grėšiančiai žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti, yra įskaitomos į žalą dydį.

8.2 Ekspertų dalyvavimas

8.2.1 Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir/ar draudžiamojo įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą(-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir/ar draudžiamojo įvykio priežastims nustatyti.

8.2.2 Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis. Tokių ekspertų išvados kitai šaliai nėra privalomos.

8.2.3 Jei Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl nuostolio dydžio ir/ar draudžiamojo įvykio priežasties, šalių sutarimu gali būti paskirta ekspertizė. Kiekviena šalis iš savo pusės skiria kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą ir apie tai informuoja kitą šalį per 20 dienų nuo paskyrimo. Šalių paskirti eks-

pertai renka trečią kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą. Išrinkus trečiąjį ekspertą, ekspertai turi įvertinti nuostolius ir/ar nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis. Ekspertų išvados, pateiktos Draudikui ir Draudėjui dėl ginčo yra galutinės ir privalomos. Kiekvieno eksperto išlaidas apmoka jį pasirinkusi šalis, o trečiojo eksperto išlaidas šalys apmoka lygiomis dalimis.

8.2.4 Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustojo ir/ar Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar Trečiojo nukentėjusiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

9 DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1 Teisė į draudimo išmoką

9.1.1 Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisę į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei Draudėjas ar Apdraustasis atlygino žalą, tada teisę į draudimo išmoką turi Draudėjas ar Apdraustasis.

9.1.2 Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

9.2 Draudimo išmokos mokėjimo terminai

9.2.1 Draudimo išmokos dydį nustato Draudikas.

9.2.2 Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

9.2.3 Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalą dydžio nustatymas užsitęsė ilgiau kaip 3 mėnesius. Jei pagal įstatymus ar draudimo sutartį Draudikui nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudė-

jas Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.

9.2.4 Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo, Trečiojo nukentėjusio asmens (naudos gavėjo) arba jų įgaliojoto asmens nurodytą banko sąskaitą.

9.2.5 Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02% delspinigiai nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.

9.2.6 Jei draudimo išmoka Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, Draudikas privalo raštu išsamiai informuoti, Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Trečiąjį nukentėjusįjį asmenį apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

9.2.7 Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamojo įvykio buvimu.

9.2.8 Draudikas neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

9.2.9 Draudikas, pripažinęs įvykį nedraudžiamuoju, atsisakęs mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinęs, privalo pateikti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie draudimo išmokos nemokėjimo ar jos sumažinimo priežastis.

9.2.10 Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

9.2.10.1 kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (pateiks turto atstatymo išlaidas pagrindžiančius mokėjimo dokumentus);

9.2.10.2 jei Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliamas baudžiamoji byla – iki galutinio procesinio sprendimo byloje priėmimo dienos;

9.2.10.3 kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3 Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.3.1 Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens tyčios ar didelio neatšargumo.

9.3.2 Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytomis sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalausiti sumokėtą sumą iš atsakingo už žalą asmens.

9.3.3 Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo kaltės, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti gražinti jau išmokėtą išmoką.

9.3.4 Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo:

9.3.4.1 tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;

9.3.4.2 nesiiama priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;

9.3.4.3 nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;

9.3.4.4 nesiiama priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau;

9.3.4.5 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo tyčia ar dėl didelio neatšargumo pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugražinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį.

9.3.5 Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;

9.3.6 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.3.7 Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kyla dėl:

9.3.7.1 jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kurių branduolinio kuro naudojimo atliekų;

9.3.7.2 radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sprogingumą;

9.3.7.3 karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobumo (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;

9.3.7.4 konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, rekvizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

9.3.8 Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigražinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigražinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to franšizė.

9.3.9 Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar jos sumažinimo.

9.3.10 Jei Draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

9.4 Draudimo įmokos įskaitymas

9.4.1 Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.4.2 Draudikas turi teisę įskaityti visas pagal draudimo sutartį nesumokėtas draudimo įmokas į mokėtinas draudimo išmokas, jei draudimo sutartis pasibaigia BDSS 5.5.7. punkte numatytais pagrindais.

9.5 Franšizė

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė franšizė, kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės franšizės suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10 SUBROGACIJA

10.1 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais.

10.2 Subrogacija netaikoma įstatymų numatytais atvejais.

10.3 Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti Draudikui visą informaciją, kuri yra būtina Draudikui tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

Reikalavimo teisė, perėjusi Draudikui, įgyvendinama laikantis taisyklių, nustatančių Draudėjo, Apdraustąjo ar Naudos gavėjo ir už žalą atsakingo asmens santykius.

11 PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

11.1 Paaiškėjus prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo apie tai nedelsiant raštu pranešti Draudikui.

11.2 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, kurios dydis, neatskaičius franšizės, prilygsta ar yra mažesnis už apdraustąjo turto rinkos vertę įvykio dienai, pereina visos šio turto savininko teisės.

11.3 Jei prarastas turtas atsiranda, tačiau Draudikui nepereina jo savininko teisės (žr. punktą 11.2), Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo gražinti draudimo išmoką arba perleisti Draudikui turto savininko teises ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą. Per nustatytą terminą neinformavus Draudiko apie pasirinkimą, pasirinkimo teisė pereina Draudikui.

12 DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI

12.1 Draudimo sąlygų pakeitimai ir papildymai draudimo sutarties galiojimo metu.

12.1.1 Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, jei:

12.1.1.1 Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;

12.1.1.2 pasikeičia draudimo rizika.

12.1.2 Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo nedelsiant raštu pranešti Draudėjui. Pranešime turi būti nurodyta, kad Draudėjui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygas, draudimo sutartis bus nutraukta.

12.1.3 Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.

12.1.4 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu.

12.1.5 Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

12.2 Draudimo sutarties pakeitimai draudimo sutarties termino pabaigoje

12.2.1 Jei draudimo sutartis yra neterminuota, Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas draudimo sutarties termino pabaigoje naujam draudimo terminui remiantis:

12.2.1.1 teisės normų aktų pasikeitimais;

12.2.1.2 nenumatytais aplinkybių pasikeitimais (pvz. tarptautinė krizė, išskirtinis gamtos reiškinys, katastrofa, draudimo vertės pasikeitimai);

12.2.1.3 kitomis aplinkybėmis, kurios padidina Draudiko našta vykdyti draudimo sutartį.

12.2.2 Draudikui keičiant draudimo sutarties sąlygas ar draudimo įmokų dydį, jis privalo raštu apie tai informuoti draudėją ne vėliau kaip 30 dienų iki kito draudimo termino pradžios. Pranešime turi būti nurodyta, kad Draudėjui nesutinkant su pakeitimais, draudimo sutartis bus nutraukta. Draudėjui nesutikus su draudimo sutarties pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimus dėl draudimo sutarties pakeitimo, draudimo sutartis nutrūksta. Draudėjui nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimo per nustatytą terminą, laikoma, kad Draudėjas sutinka su pakeitimais.

12.2.3 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu šalių susitarimu. Bet koks draudimo sąlygų pakeitimas tokiu atveju privalo būti nustatytas draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties prieduose. Priešingu atveju tokie pakeitimai negalioja.

13 TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

13.1 Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos, remiantis LR Draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13.2 Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo grąžinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

13.3 Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14 TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

14.1 Jei apdraustas turtas yra perleidžiamas naujam savininkui, draudimo sutartis pasibaigia, išskyrus atvejus, kai jis perduodamas pačiam Draudėjui, nebent draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip.

14.2 Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki turto naujam savininkui perleidimo.

Jei Draudikas informuojamas apie turto savininko pasikeitimą po turto naujam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15 TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

15.1 Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba asmens, kuris įsigyja turtą, tačiau kai pardavėjas išlaiko nuosavybę, arba sulaiikymo teisės turėtoji, ar kito asmens, kuris atsako už turto žuvimo riziką, naudai.

15.2 Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent apdraustasis yra nurodytas kaip Nauodos gavėjas.

15.3 Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs tretysis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

16.1 Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

16.2 Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma sutarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laikotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplinkybės įtaką sutarties įvykdymui.

16.3 Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugalimos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievoles, kartu nurodant prievoles, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumokėti palūkanas.

16.4 Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis nutrūksta visais atvejais.

17 GINČŲ SPRENDIMAS

Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys per 3 mėnesius nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

18 DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

19 KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONFIDENCIALUMAS

19.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo atstovas apskelbia informaciją, nurodyta šios sutarties 3 punkte. Ši informacija gali būti teikiama žodžiu ir/ar raštu.

19.2 Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko nurodymus administruojant draudiminį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus.

19.3 Pranešimai Draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu, arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso numeriu ar adresu, nurodytu draudimo liudijime.

19.4 Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu arba siunčiami oficialiu fakso numeriu. 19.5. Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:

19.4.1 kai siunčiama faksu – kitą darbo dieną;

19.4.2 kai siunčiama paštu – per 5 kalendorines dienas;

19.4.3 kai siunčiama per kurjerį – įteikimo metu.

19.5 Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.

19.6 Draudėjui laiku nemokant draudimo įmokų, Draudikas turi teisę Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.

Ivo Kuldmae
UADB „Seesam Lietuva“
Generalinis direktorius